

Protokoll fört vid enskild föredragning

Finansavdelningen
Allmänna byrån, F1

Beslutande
Minister
Roger Höglund

Föredragande
Jurist
Mathias Brink

Justerat
Omedelbart

Nr 55

Utlåtande om den multilaterala konventionstexten om
Amount A i pelare 1 och huruvida det är ändamålsenligt att
underteckna den.

ÅLR 2023/8878

98 F1

Beslut

Beslöts lämna utlåtande enligt **bilaga 1, F123E44**.

Hänvisning
VN/32869/2021

Kontaktperson
Jurist Mathias Brink

Finansministeriet
Statsrådet
Anna Lehtimäki
anna.lehtimaki@gov.fi

Finansministeriet
Statsrådet
Jenni Kaltiokallio
jenni.kaltiokallio@gov.fi

Ärende

Utlåtande om den multilaterala konventionstexten om Amount A i pelare 1 och huruvida det är ändamålsenligt att underteckna den

Finansministeriet har gett landskapsregeringen möjlighet att lämna utlåtande om den multilaterala konventionstexten om Amount A i pelare 1 och huruvida det är ändamålsenligt att underteckna den.

Lagstiftningsbehörighet

Lagstiftningsbehörigheten inom företagsbeskattningen är delad mellan landskapet och riket. Landskapet har behörighet enligt 18 § 5 punkten i självstyrelselag för Åland, i fråga om bland annat näringskatt, kommunerna tillkommande skatt samt tilläggsskatt på inkomstskatt. Samfund är skyldiga att betala kommunalskatt till den kommun på Åland där verksamhet bedrivs för inkomst som förvärfvas i landskapet. Den del av samfundsbeskattningen som inte tillkommer kommunerna ingår i rikets lagstiftningsbehörighet. Det har ansetts vara landskapets behörighet att, inom kommunalbeskattningen, reglera om företags skattebas. Rikets lagstiftning i de områdena blir dock tillämpliga genom blankettlagstiftning.

Den multilaterala konventionstexten om Amount A i pelare 1 omfattas därför delvis av landskapets lagstiftningsbehörighet. Konventionstexten kan utöver det ha särskild betydelse för landskapet eftersom det kan påverka statens inkomster och därmed beräkningen av avräkningsbeloppet enligt 46 § i självstyrelselagen.

Landskapsregeringens synpunkter

Organisationen för ekonomiskt samarbete och utveckling (OECD) arbetar med ett projekt för att reformera den internationella inkomstbeskattningen (Adressing the Tax Challenges arising from the digitalisation of the Economy). Till grund för detta projekt ligger BEPS-projektet (Base Erosion and Profitshifting), vilket syftar till att förhindra urholkning av

skattebasen och vinstöverföring. Projektet har behandlats inom OECD/G20 Inclusive Framework on BEPS-sammansättningen (IF-sammansättningen). Projektet omfattar två områden, de så kallade pelare 1 och pelare 2. Pelare 1 består av dels Amount A, vilken reglerar en delvis omfördelning av beskattningsrätten, dels Amount B, vilken syftar till att förenkla tillämpningen av principen om marknadsmässiga villkor på marknadsmässiga distributörer. Pelare 2 handlar om minimibeskattning av stora koncerner och STTR-regeln (Subject to Tax Rule).

Projektet för att reformera den internationella företagsbeskattningen har bland annat som huvudmål att stabilisera det internationella inkomstskattesystemet och avskaffa nationella skatter på digital verksamhet. De befintliga mellanstatliga skatteavtalen gällande företagsbeskattning bygger på principen om att beskattningsrätten utgår från fysisk närvaro. Inom BEPS-projektet ansågs det bland annat föreligga ett behov av att utreda om det var nödvändigt att uppdatera skatteregleringen med hänsyn till digitaliseringen av affärsverksamheter utan fysisk etablering i det land där verksamhet bedrivs. Oro har också funnits för om de gällande bestämmelserna fortfarande medför risk för att skattebasen urholkas och vinster överförs, trots andra åtgärder inom BEPS-projektet.

Texten till den multilaterala konventionen publicerades den 11 oktober 2023 efter godkännande från arbetsgruppen för Task Force on the Digital Economy (TFDE) i IF-sammansättningen. I och med publiceringen offentliggjordes en motivering till innehållet och tolkningen av konventionen (Explanatory Statement) samt ett dokument som beskriver parternas samförstånd gällande tillämpningen av rättssäkerhetsförfarandet som ingår i konventionstexten (Understanding on the Application of Certainty for Amount A of Pillar One). Implementeringen av Amount A förutsätter ett multilateralt statsfördrag och för att konventionen ska träda i kraft i riket krävs riksdagens godkännande och en ikraftträdandelag. I nuläget har medlemmarna ännu inte godkänt konventionstexten och konventionen har inte öppnats för undertecknande.

Konventionens tillämpningsområde är koncernenheter i en inkluderad koncern. För att betraktas som en inkluderad koncern som omfattas av konventionens tillämpningsområde behöver omsättnings- och lönsamhetströsklarna överskridas. Omsättningströskelvärde är i det första skedet 20 miljarder euro och eventuellt sju år senare efter konventionens ikraftträdande sjunka till 10 miljarder euro. Lönsamhetströskeln skulle vara på 10 procent. Utöver detta finns regler om undantagna enheter och andra särskilda regler.

OECD har ett kalkyleringsverktyg för granskning av konsekvensbedömningar av Amount A. Verktyget använder uppgifter från 2017 och 2018, som innebär att flera viktiga aspekter inte tas någon hänsyn till. Några exempel är coronapandemin, BEPS-åtgärder efter 2017 och 2018 och senare ändringar i Amount A. Verktyget visar att Amount A skulle öka Finlands skatteintäkter med cirka 25 miljarder till 50 miljarder euro 2017 och cirka 40 miljarder till 60 miljarder euro 2018. Med tanke på bland annat aspekterna ovan kan det endast ses som

riktgivande uppskattning. Skatteförvaltningen har genomfört kalkyler med uppgifter från 2020 och 2021. Skatteförvaltningens uppskattning visar på att Finland i vissa fall skulle ha varit marknadsstat och tilldelats Amount A-vinst. Uppskattningen visar en ökning av skatteintäkterna under 2020–2021 med några tiotals miljoner euro. Finansministeriet poängterar att uppskattningarna är förknippade med betydande osäkerhetsfaktorer och att de bör ses som riktgivande bedömningar av storleksklassen.

Sammanfattningsvis är ett av konventionens huvudmål att komma ifrån nationella skatter på digital verksamhet. Implementeringen av konventionstexten skulle möjliggöra en delvis omfördelning av beskattningsrätten. I praktiken skulle detta innebära att stater med exempelvis konsumenter eller användare, så kallade marknadsstater, får en ny beskattningsrätt till en viss andel av stora och vinstgivande företags inkomster oberoende av dessas fysiska etablering.

Landskapsregeringen har en positiv inställning till konventionens mål. Landskapsregeringen förutsätter att riket fortsätter bevaka de nationella intressena inkluderat den åländska beskattningsbehörigheten. För att detta ska vara möjligt krävs att finansministeriet informerar landskapet om den fortsatta beredningen av detta förslag till multilateral konvention och övriga kommande OECD-projekt inom den direkta beskattningen. Därutöver förutsätter landskapsregeringen att beredas möjlighet att vara delaktig i den fortsatta beredningen av ärendet hos statsrådet.

Minister

Roger Höglund

Jurist

Mathias Brink

FÖR KÄNNEDOM

Ålands lagting, info@lagtinget.ax

Riksdagsledamot Mats Löfström, mats.lofstrom@riksdagen.fi